

U OKVIRU PROJEKTA BLUE SMART Novi sveučilišni diplomski studij Održivo upravljanje vodenim ekosustavima

Nova znanja u sektoru plavog gospodarstva

S obzirom da je Zadarska županija vodeća županija u ukupnom ulovu ribe te uzgoju morskih organizama u Republici Hrvatskoj, odnosno u ribarstvu i akvakulturi, novi diplomski studij će omogućiti studentima obrazovanje iz spomenutog područja s naglaskom na održivost

Novi sveučilišni diplomski studij „Održivo upravljanje vodenim ekosustavima“ predstavljen je 5. rujna u Svećanoj dvorani Sveučilišta u Zadru, a nastao je u okviru projekta „Blue Education for Sustainable Management of Aquatic Resources (BLUE SMART)“ čiji je glavni cilj stvaranje novih

vještina i znanja u sektoru plavog gospodarstva te povećanje mogućnosti zapošljavanja sadašnjih i budućih zaposlenika ovog sektora u Zadarskoj županiji i šire. Nositelj navedenog projekta je Sveučilište u Zadru (Odjel za ekologiju, agronomiju i akvakulturu), a projektni partneri su Agencija za ruralni razvoj Zadarske županije –

AGRRA, Cromaris d.d. i WWF Adria. Spomenuti studij prvi je rezultat projekta, a u skorij budućnosti projektni partneri će razviti i on-line tečaj pod nazivom „Osnove dobre prakse u ribarstvu“.

Naglasak na održivosti

Ukupne vrijednosti nešto manje od 3 milijuna kuna, ovaj projekt sufinanciran je sredstvima Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo koji u svim svojim strateškim dokumentima naglašava potrebu za rastom i razvojem ribarstva i akvakulture na znanstvenim temeljima s naglaskom na održivost i zaštitu okoliša. Stoga je i projekt BLUE SMART, kojemu je jedan od glavnih ciljeva bio upravo osnivanje i pokretanje

Nositelj projekta je Sveučilište u Zadru (Odjel za ekologiju, agronomiju i akvakulturu)

Predstavljanju novog diplomskog studija nazočili su mnogi

diplomskog studija "Održivo upravljanje vodenim ekosustavima", prepoznat kao ključan i odobren za financiranje u siječnju ove godine.

Važnost razvoja studijskih programa u plavom sektoru na razini cijele Europske unije prepoznata je i ranije. Naime, dva od tri studijska programa Odjela za ekologiju, agronomiju i akvakulturu Sveučilišta u Zadru izrađena su, te pokrenuta kroz vrlo konkurentne europske projekte.

S obzirom da je Zadarska županija vodeća županija u ukupnom ulovu ribe te uzgoju morskih organizama u Republici Hrvatskoj, odnosno u ribarstvu i akvakulturi, novi diplomski studij će omogućiti studentima obrazovanje iz spomenutog područja s naglaskom na održivost. Naime,

ovo je prvi diplomski studij iz biotehničkog područja na Sveučilištu u Zadru, a od samih početaka je pripreman u koordinaciji sa stručnjacima najznačajnijih firmi iz područja ribarstva, akvakulture te zaštite slatkovodnog i morskog okoliša.

Uvjeti za opis

Nadalje, ideja za ovaj studij je uz činjenicu o važnosti spomenutih tema za Zadarsko županiju, Republiku Hrvatsku i cijelu Europsku uniju, došla upravo od studenata s preddiplomskog studija, koji već rade u firmama vezanim za ribarstvo, akvakulturu te zaštitu mora. Stoga će studenti moći upisati ovaj studij i izvanredno, što je iznimno rijetko za studije iz područja biotehničkih i prirodnih znanosti u Hrvatskoj.

Ana Zubčić, savjetnica za međunarodnu suradnju i EU fondove u AGRRA-i

Studij će osposobiti studenta da može upravljati poslovima i aktivnostima iz različitih polja vezanih za obalni, slatkovodni i morski okoliš, kao što su biologija i ekologija vodenih ekosustava, akvakultura, ribarstvo, zaštita vodenih ekosustava, te upravljanje zaštićenim morskim područjima", istaknula je Bosiljka Mustać, pročelnica Odjela za ekologiju, agronomiju i akvakulturu Sveučilišta

UPISNA KVOTA

Predviđena upisna kvota diplomskog studija koji kreće u listopadu 2017. godine je trideset izvanrednih studenata

u Zadru.

Uvjeti upisa na studij su završen preddiplomski sveučilišni studij na našem odjelu ili drugi srodni preddiplomski sveučilišni ili stručni studij te položeni kolegiji "Biologija mora" i "Biokemija" na preddiplomskom studiju. U konzultacijama s kolegama s drugih odjela došli smo do zaključka kako su upravo ova dva kolegija nezaobilazna. U slučaju da student nije položio spomenute kolegije na preddiplomskom studiju, iste je potrebno odslušati i položiti tijekom prve

godine diplomskog studija, odnosno do upisa u višu akademsku godinu, navela je još Bosiljka Mustać.

Predviđena upisna kvota diplomskog studija koji kreće u listopadu 2017. godine je 30 izvanrednih studenata, a po završetku studija studenti stječu titulu magistra održivog upravljanja vodenim ekosustavima.

Prema nekim procjenama u Hrvatskoj je već sada u sektoru ribarstva zaposleno oko 25.000 ljudi. Kako je razvoj akvakulture jedna od strateških vodilja razvoja hrvatskog ribarstva procjenjuje se da će se u skorij budućnosti povećati potreba za stručnim kadrom u plavom sektoru.

Cilj projekta BLUE SMART je upravo podrška razvoju karijera u plavom sektoru i stvaranje novih znanja sadašnjih i budućih zaposlenika ovog sektora", naglasila je Ana Zubčić, savjetnica za međunarodnu suradnju i EU fondove u AGRRA-i, te istaknula kako je osnivanje sveučilišnog diplomskog studija samo prvi rezultat projekta.

Pred nama je sada rad na tečaju koji će biti namijenjen zaposlenicima plavog sektora, a čiji cilj će biti povećanje njihovih vještina i znanja. Očekujemo kako će tečaj biti dostupan već u listopadu sljedeće godine, kazala je na predstavljanju studija Ana Zubčić.

Pripremila H. RADULIĆ

IRIS PAVIĆ-TUMPA Ravnateljica Kazališta lutaka Zadar najavljuje raznolik kazališni program

Bogat zadarski svijet mašte i čarolije

Tijekom cijele sezone igrat će veliki broj rado gledanih i posjećenih predstava pa će tako publika moći uživati u čaroliji predstava "Pinokio", "Juha od bundeve", "Karlson s krova", "Zvezdica", "Otočići", "Ivica i Marica", najavljuje ravnateljica Kazališta lutaka Zadar Iris Pavić-Tumpa

Anamarija BILAN

Početkom nove školske godine Kazalište lutaka Zadar ponovno je otvorilo svoja vrata svima željnim dobrim i zanimljivim predstavama. Ova kazališna kuća zahvaljujući kvalitetnom repertoaru odavno je postala mjesto na kojem mnoge obitelji provode svoja nedjeljna jutra te odlaze u svijet mašte i čarolije. Svojim kvalitetnim predstavama Kazalište lutaka Zadar ne oduševljava samo zadarsku publiku već i na brojnim festivalima uspješno sudjeluje i rijetko kad odlazi bez nagrade ili priznanja.

Četiri premijere u novoj sezoni

Za novu sezonu pripremili smo četiri premijere, dvije obnove te više repriznih predstava, a posebno mi je zadovoljstvo najaviti program Večernje scene za odrasle, koji će se održavati jedan četvrtak u mjesecu u večernjem terminu, započela je najavu nove sezone Iris Pavić-Tumpa, ravnateljica Kazališta lutaka Zadar, dodajući kako su se tek vratili iz Zagreba s PIF-a, Međunarodnog festivala kazališta lutaka, na kojem su nastupali s vrlo uspješnom novom predstavom "Karlson s krova". Prva predstava koja je ove sezone imala premijeru je "Kaštanka" u režiji Vjere Vidov. Prva izvedba je bila 15. rujna, a predstava je nastala u koprodukciji s Kazalištem Virovitica. Predstava je nastala prema motivima Cehovljeve pripovijesti o kujici Kaštanki i namijenjena je učenicima viših razreda osnovnih škola te srednjoškolicima. Ovo je već treća koprodukcija s Kazalištem Virovitica, suradnja je započela prije dvije godine s predstavom "Hamletova is-

tina", nakon koje je uslijedila "Nevidljiva" te sad "Kaštanka".

Predstava će ići tijekom listopada i namijenjena je starijoj djeci jer oni mogu bolje razumjeti tu predstavu, pojasnila je dalje ravnateljica Pavić-Tumpa.

Dok smo mi razgovarali s njom, glumci kazališta imali su upravo probu za novu predstavu "Pale sam na svijetu" čija je premijera zakazana za nedjelju 21. rujna, a prilagođena je najmlađoj publici.

Predstava je nastala prema priči Jensa Sigsgaarda, a režirao ju je Petar Vujačić te glumi Dragan Veselić. Dramatizaciju je radila Ana Prolič. Priča govori o razlici između samoće i osamljenosti, o snu u kojem se sazrijeva i uči o strahu. Za blagdansko ozračje prosinca u pripremi je predstava u režiji Milene Dundov "Dobri div". Ova topla predstava o najneurednijem divu u gradu uči naše najmlađe o sreći i mnogim oblicima u kojima se ona pojavljuje, kao i o prijateljstvu i jako nam se sviđala za praznično ozračje, najavila je nadolazeće predstave ravnateljica Pavić-Tumpa. Dodala je kako posljednju premijernu predstavu "Nikome pravo" pripremaju za ožujak. Predstava je nastala u režiji, a nastala je prema motivima narodne priče i govori o ljudskoj želji da udovoljimo okolini, pa i cijelome svijetu, sve kako bi bili prihvaćeni. No taj trud ponekad nema smisla, jer kako god okrenuli, nekome neće biti pravo.

Obnovili "Šegrt Hlapića"

Uz ove premijere obnovili smo našu staru predstavu "Šegrt Hlapić" Mile Gatare. Ova predstava nam predstavlja skoro isto što i predstavom "Hamletova is-

Večernja scena za odrasle

Kazalište lutaka Zadar od ove godine kreće s novim projektom Večernjom scenom koja je namijenjena odrasloj publici.

Ovo nam je veliki zalogaj o kojem smo dugo razmišljali. Koncept je da na daskama Kazališta lutaka damo priliku mladim ljudima, novim umjetnicima, glumcima, da se možda igradu ispitne predstave, te da ostvarimo suradnju s akademijama u Zagrebu i Osijeku. Želimo vidjeti nove mlade nastajati, najavljuje zanimljiv projekt ravnateljica Iris Pavić-Tumpa dodajući kako to neće biti kazališna mainstream scena već nešto malo drugačije, namijenjeno ljudima koji bi htjeli vidjeti nešto drugačije. Predstave bi se održavale jednom mjesečno, a početi će u listopadu. U Večernjoj sceni biti će pokazane i monodrame, odnosno predstave glumaca Kazališta lutaka, kao što je predstava Gabrijele Meštrović Maštruko s monologom "Kurve u ludnici", Jure Arasa "Projleće Ivana Galeba" i Vjere Vidov "Ana i ja", kao i drugi glumaca.

A. BILAN

Premijere, obnove, reprize

PREMIJERE: Kaštanka, Pale sam na svijetu, Dobri div i Nikome pravo
 OBNOVE: Čudnovate zgode šegrta Hlapića, Genijalni genije
 REPRIZE: Zvezdica, Pinokio, Otočići, Mali Puž – priča o Dagnjici, Juha od bundeve, Ivica i Marica, Knjiga o džungli, Karlson s krova
 FESTIVALI:
 PIF, Zagreb, rujna 2017; ASSITEJ, Čakovec, listopad 2017.; Revija lutkarskih kazališta, Rijeka, studeni 2017. te Vukovarsko lutkarsko proljeće, Vukovar, travanj, 2018.

ski je bila dosta narušeno i to smo odlučili obnoviti i postaviti na pozornicu, najavila je Iris Pavić-Tumpa. Istaknula je kako ove godine obnavljaju i višestruko nagradivanu predstavu "Genijalni genije", ali u novoj glumačkoj postavi. Naime, umjesto Sanje Zalović i Paole Slavice, ove će sezone glumiti muški glumci Jure Aras i Dominik Karakašić.

Tijekom cijele sezone igrat će velik broj rado gledanih i posjećenih predstava pa će tako publika moći uživati u čaroliji "Pinokio", "Juha od bundeve", "Karlson s krova", "Zvezdicu", "Otočići", "Ivicu i Maricu".

Uz igranje predstava KZL organizira i razne dodatne aktivnosti - dramsko lutkarske radionice Donatolina 1 i Donatolina 2 namijenjenih školskoj djeci. Zbog vrlo velikog interesa Pavić-Tumpa je rekla da u Kazalištu raz-

mišljaju i o otvaranju još jedne radionice za srednjoškolce, kako bi djeca imala kontinuitet rada.

Najavila je i rad dječjeg zbora Tintilnici koji okuplja najmanji uzrast djece koja se žele upoznati s osnovama pjevanja i glazbe, a koji je do ove godine vodio Đavor Grzunov.

I ove godine planiraju napraviti mali festival vrtića - zajednički projekt Marije Šarić Ban i KZL - na koji je preistao okvire naše županije, jer je prošle godine gostovao i vrtić s Raba.

Ovo je zanimljiva manifestacija na kojoj djeca imaju mogućnost stvarati predstavu od početka do kraja i to prikazati na pozornici, kazala je ravnateljica Iris Pavić-Tumpa, te istaknula kako će se tijekom zimskih blagdana organizirati i tradicionalni revijalni program Sunce na Poluoatoku - revija kazališnih predstava.

IRENE Održana početna konferencija međuregionalnog projekta

Novi svjetlosni sustavi u osam mjesta Zadarske županije

Međuregionalni projekt IRENE vrijedan je gotovo 2 milijuna eura

U sljedeće dvije godine uložiti će se u infrastrukturu 11 svjetlosnih sustava i jednog solarnog sustava u Zadru, Mostaru, Tivtu, Neumu, Smilčiću, Korlatu, Lisičiću, Bibinjama, Vinjercu, Gajinama, Galovcu, Privlaci i Jablanici

U sklopu međuregionalnog projekta IRENE, vrijednog gotovo 2 milijuna eura, u sljedeće dvije godine uložiti će se u infrastrukturu 11 svjetlosnih sustava i jednog solarnog sustava u Zadru, Mostaru, Tivtu, Neumu, Smilčiću, Korlatu, Lisičiću, Bibinjama, Vinjercu, Gajinama, Galovcu, Privlaci i Jablanici, rečeno je na početnoj konferenciji održanoj prošlog utorka u Kneževoj palači, a na kojoj su bili predstavnici svih partnera u projektu.

Zadarska županija partner je na projektu, dok je vodeći partner Agencija za razvoj Zadarske županije ZADRA NOVA. Partneri iz Crne Gore su Eko centar DELFIN i Općina Tivat, dok su Asocijacija za ekonomski razvoj REDAH i Grad Mostar partneri iz Bosne i Hercegovine.

Zadarska županija partner

Konferenciji su tako nazočili Božidar Longin, zadarski župan, Sanja Peričić, ravnateljica ZADRE NOVE, vodećeg partnera projekta, Ljiljana Radunović, predsjednica Eko centra Delfin, Petar Vujić, sekretar Sekretarijata

za ekonomski razvoj i preduzetništvo opštine Tivat, Ivan Jurilj iz Regionalne razvojne agencije za ekonomski razvoj (REDAH), Ljubo Bešlić, gradonačelnik Mostara, kao i brojni predstavnici jedinica lokalne samouprave.

Zaštita i očuvanje okoliša

Zadarska se županija već odavno opredijelila za poticanje obnovljivih izvora energije, te je ovaj projekt tek jedna od aktivnosti u tom smjeru. Ono što nam je osobito bilo zanimljivo i što nas je potaknulo na ulazak u ovaj projekt je usmjeravanje EU sredstava na ruralni dio županije te mogućnosti da se sredstva iskoriste za obnovu komunalne infrastrukture te istodobno ostvare značajne uštede. Iskrno vjerujem da će se kroz provedbu ovog projekta već roditi ideja za njegov nast-

vak ili, pak, osmišljavanje srodnih projekata, a sve u cilju poticanja razvoja, osobito ruralnog dijela Zadarske županije, istaknuo je tom prigodom župan Zadarske županije Božidar Longin.

Ive Surić, djelatnik Razvojne Agencije ZADRA NOVE i ujedno voditelj projekta IRENE održao je predstavljanje projekta, glavnih aktivnosti, rezultata, partnerskih lokacija postavljanja rasvjetnih tijela te ostalih važnih informacija.

Glavni cilj projekta IRENE je zaštita i očuvanje okoliša i poticanje održivog korištenja prirodnih resursa u pogranničnim područjima kroz zajednički razvoj i umrežavanje lokalnih sustava upravljanja energijom u CBA za poticanje energetske učinkovitosti i korištenja sustava obnovljivih izvora energije u javnom sektoru.